

leder for den tyske propaganda i Moskvå radio, er det sikkert millioner tyskere som kjenner ham og hyet at hans liv er viet til kampen for fedrelandet og folket der. Vi vil håpe at det ikke tar altfor lang tid før han får høve til å tale fritt i sitt eget land. Det er også verd å legge merke til at han har slått til lyd for at de tyske tropper skal trekkes tilbake til riksområdet. Når en slik melding sendes ut gjennom Moskvå radio, må vi kunne rekne med at det også gir uttrykk for den ting at russerne ikke går med tanker på hevn for alle de millioner som er falt på grunn av tyskernes overfall. De tenker ikke på hevn for alle de millioner som er falt på grunn av tyskernes overfall. De tenker ikke på hevn for de hundre-tusener oldinger, barn og kvinner som tyskerne har skjendet og myrdet på sin ferd. Det er fred som er første post på programmet. Siden får Tyskland selv ordne opp sine indre forhold. Bare det er klart at nasisme vil ikke bli tålt, men det ønsker heller ikke det tyske folk den dag det våkner og kaster åket av.

SVENSK PRISSE

kunne for en tid siden opplyse om følgende: Den norske radioen har gjort et stort propagandanummer av sju nordmenn som i sin tid flyktet til Sverige, men no har vendt til bake til Norge igjen. De ble presentert i radioutsendingen som «prektige karer med en flekkfri vandel, fagkyndige folk hvis arbeidskraft fedrelandet i høyeste grad trenger». — Det virkelige forhold er imidlertid at flere av de sju nordmenn er forbrytere eller arbeidssky individer som har voldt myndighetene store

vanskeligheter under oppholdet i Sverige. En del av dem har således rømt fra sine arbeidsplasser og oppført seg så ille at de måtte plaseres i tvangsforlegning. To av dem ble dømt til to måneders fengselsstraff for forfalskning og ble utvist fra Sverige 15 april i år, hvorfor de altså ikke av eget ønske vendte til bake til Norge.

HAMBURGER FREMDENBLATT skriver at man ikke hadde ventet at stillingen i Europa skulle bli så vanskelig.

BERLINER BÖRSENZEITUNG sammenligner stillingen i dag med 1918 og den misslykte tyske offensiv i Campagnen. De forestående begivenheter, heter det, vil avgjøre Tysklands skjebne.

Vi er av samme mening. De undertrykte folk er i ferd med å reise seg **FOR Å NEDKJEMPE DE TYSKE OKKUPANTER — OG INVASJONEN HAR BEGYNT!**

En tiltagende styrke og intensitet i de undertrykte folks kamp og invasjonen i Europa vil rykke dagen for Hitler-Tysklands nederlag nærmere

Og så minner vi om at ingen må levere inn gamle filler for å få kløspunkter —

FRIHETEN

Nr. 25 1943 - KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

ET BETYDNINGSFULLT VENDEPUNKT —

Det er med følelse av glede og forventning vi kan fastslå at de alliertes bombing av tyske krigsbedrifter i Trondheim og Herøya er blitt motatt med tilfredshet av hele det norske folk. Vårt folk har med rette oppfattet disse aktive krigshandlinger som et varsel —, et budskap om at de danner innledningen til et betydningsfullt vendepunkt i krigen også for vårt land vedkommende. Hvilke slutninger må vi som arbeider på hjemmefronten, den nasjonale front i vårt land, trekke av dette betydningsfulle vendepunkt i krigen? Svaret er enkelt og liketil. Hjemmefrontens, den nasjonale frontens politikk i vårt land må bringes i samsvar med, må bringes på høyde med den politikk, med de militære disposisjoner som treffes av de alliertes militærkommando. Noen annen slutning er det ikke mulig å trekke. Altså, hvilken oppgave må hjemmefronten, den nasjonale front i vårt land, stille seg? Vi må stille oss den oppgave å få våre landsmenn til å forlate de tyske krigsbedrifter, de tyske anlegg og krigsforetagender i vårt land. Det er oppgaven. Som et eksempel kan nevnes, at general Eisenhover i et budskap til det italienske folk oppfordret italienerne til å forlate alle krigsbedrifter og krigs-

områder i Italia. Ja, selv den danske regjering har oppfordret sine landsmenn som arbeider i den tyske krigsproduksjon i Tyskland å forlate landet og vende tilbake til Danmark. Den første betingelse for at oppgaven virkelig skal kunne løses med hell er imidlertid at den nasjonale front i vårt land enig og sandet går inn for oppgaven. Erfaringen har nemlig lært oss at det nettopp i dette spørsmål har hersket meningsforskjell innen den nasjonale front. Det er tilstrekkelig å henviser til mottagelsen av oppropet av 27 juni 1942 fra Den illegale faglige sentralledelse. I dette opprop ble der rettet en oppfordring til våre landsmenn om ikke å utføre tysk krigsarbeide. Avisen «Fri Fagbevegelse» som redigeres under inflytelse av landsmenn som oppholder seg utenfor landet, vendte seg imidlertid mot dette opprop. «Fri Fagbevegelse» skrev således den 4 juli 1942: «Vi vet at de fleste helst vil nekte å arbeide for fienden og isteden forsvinne fra hjemstedet og påta seg de offer dette medfører. I de tilfeller dette vilde ramme de pårørende vil vi dog fraråde en slik fremgangsmåte. Enslig stilte som mener seg istand til å unngå de tyske okkupanter og norske nasistiske «myndigheter» står selvfølgelig i en noe annen stilling, men gjennomføring av en almindelig

illegale grupper og at resultatene lot vente på seg.

Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lykkes å få snudd,

ende tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

Gi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!

arbeidsnekting vil bare føre med seg nye bølger av overgrep og terror og vil således ikke styrke den norske fronten i dag».

All erfaring siden den 27 juni 1942, og særlig erfaringen fra de alliertes bombing av de tyske krigsbedrifter i Trondheim og Hærøya, har lært oss alle to ting: for det første at oppropet av 27 juni 1942 fra Den illegale faglige sentralledelse var riktig og at den kampanje som «Fri Fagbevegelse» innledet mot dette opprop var uriktig, og for det annet at løsningen av de forskjellige oppgaver under krigen i vårt land er betinget av at der hersker enhet og samhold i den nasjonale front.

Vi vil derfor rette en oppfordring til alle tillitsmenn innom den illegale arbeiderbevegelse - såvel innen den politiske som innen den faglige arbeiderbevegelse i vårt land - om å arbeide etter den konsekvente linje som ble fastlagt i oppropet av 27 juni 1942 fra Den illegale faglige sentralledelse. Erfaringen har til overmål bekræftet at nettopp denne politikk er riktig og at den i samsvar med de militære disposisjoner som nå mer og mer treffes av de alliertes overkommando.

Vi har også rett og plikt til å henstille til redaksjonen av «Fri Fagbevegelse» at den trekker de nødvendige slutninger av de erfaringer som selve livet har lært oss alle. Hele den illegale presse, alle patrioter i vårt land må stå samlet om oppgaven. Først da er det mulig å oppnå resultater i arbeidet.

Til slutt vil vi henstille til vår regjering i London at den understøtter og hjelper hjemmefronten med å gjennomføre denne politikk.

A. T.

For en tid siden inneholdt dagspressa en meddelelse fra intendanten i AT om maten. Han opplyste at regulativet er bra nok, men guttene lever ikke av det som er satt opp på papiret, men av det som blir servert. Forholdet er at maten er dårlig og at det er så lite av den at det er uforsvarlig å la gutter i den alder leve på slik kost.

Det har også vakt berettiget harme hos guttene i mange leire at det stadig blir servert langt mer og bedre mat til befalet enn til guttene. De mer, og sikkert med rette, at også befalet har sin rasjon av f.eks. brød. Det er da uforståelig at det hver dag kan bæres brød ut fra befalsmessene når guttene på langt nær ikke får sin rasjon. Det vekker også berettiget forargelse at det lages fester i leirene, hvor guttenes mat blir brukt til festmåltider.

I det hele tatt danner AT leirene typiske bilder fra det nye samfunns system som ns. vil gjennomføre. Korrumpert befalet, rot og brutalitet. Den nye tids symboler.

G Ø H R I N G

skal bli tildelt enno større makt heter det i meldinger som kommer over Spania og Sverige. Fra samme kilde varsles det om større endring i «den tyske regjering». Kanskje de alt nå vil følge Italias eksempel å danne en skinnregjering uten Hitler. Det vil ikke føre fram, men vil sikkert bli prøvet om ikke så lang tid.

Gjør din plikt for folk og land —
Men vær forsiktig!

OSLO —

I Kirkerista driver en ns pamp — grønnsakhandler Heftye sin butikk. Dette er jo ikke i og for seg noe oppsiktsvekkende, det er mange slike i hovedstaden i dag. Det oppsiktsvekkende er at folk fra en offentlig etat vanker hos denne nasipamp hvor de blir bevertet med brennevin (svarteboersvare?) osv. Vi har fått oss overlatt navnene på disse personer, men vil skåne dem DENNE gangen. De, og mulige likesinnede, bør være klar over at den framferd de viser, ikke er i samsvar med en nordmams opptreden i dag. Omgang med nasister er forrederi mot alle dem som kjemper for Norges sak. De som likevel pleier slik omgang vil bli behandlet på samme måte som det slaps de selv har valgt.

7 V Å R K O L L E G A —

en illegal avis, har flere ganger hatt opplysninger som vi må nevne. En gang hadde den tatt for seg noen tyskere som deltok i en ransaking. Disse representanter for Gestapo hadde opptrått meget folkelig og hjulpet de nordmenn som det ble holdt ransaking hos. Avisen nevner tid og sted for ransakingen. En annen opplysning kommer i siste nummer av samme avis. Der står det ganske enkelt at avisen kommer ut med nytt nr. den og den dato. Det må her vises mer forsiktighet. Finnes det noen innen det tyske politi som viser velvilje og hjelpsomhet så er det vår oppgave å støtte disse folk. Det er vi nordmenn som har fordel av dem, får ledelsen for det tyske politi fatt i slike opplysninger, vil nok hjulpen stoppe fort, Den annen opplysning er også uforsvarlig. Selv om redaksjonen er så

godt dekket at den føler seg sikker, så må det vises det hensyn til de folk som bringer avisen omkring og til leserne, at det ikke på forhånd gjøres kjent for nasi på hvi'ken dag de skal søke på trikk, tog, buss og arbeidsplass, ja, kanskje endog i hjemmene.

HITLER har tildelt general Machkensen jernkorsets ridderkors med eikelauv.

SOVJET SAMVELDETS regjering har sendt ut melding om at general Machkensen er ført opp på listen over krigsforbrytere i det han som sjef for en panserdivisjon har utvist særlig brutalitet og forbrytersk krigsførsel. Så hvet vi hva som ligger bak Hitlers ordener.

ANTALLET ANGIVERE er den siste uke gått ned med 5.

NASISTENE har slått stort opp en angivelig melding fra London om at ingen skulde bruke trikken på kongens fødselsdag. De tar dette som bevis på at nå er fronten her heime raknet.

Vi finner det derfor nødvendig å vise nasi hvem som virkelig har makta her i landet. Vi skal lage en mønstringsdag for alle gode nordmenn. Vi foreslår, og ber de andre illegale aviser ta opp den samme parole:

Vi minnes våre fallne kamerater ved på dagen for de første dødsdommer her i landet å holde oss borte fra alle offentlige steder kl. 20. Ingen må gå på teater, kino, kafeer, badestrand eller ute på offentlige steder denne kveld.

Vi skal komme tilbake til saken i neste nummer.

illegale grupper og at resultatene lot vente på seg.

Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lykkes å få snudd,

ende tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

Gi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!

HJEMVENDTE NORDMENN —

Andor Kristiansen Høisven og Solveig Eriksen ble tatt opp i studio og gjort stor stas på da de vendte tilbake fra Sverige. Disse to var ettersøkt av kriminalpolitiet for tyveri fra vannforeanstalten Sophies Minde i Oslo. De flyktet da til Sverige hvor de fortsatte på sin forbryterbane og ble utvist som KRIMINELLE FORBRYTERE. Flere andre som har vært i radio er av samme kaliber, enkelte er presentert under falsk navn, enkelte som vi har fått høre eksisterer kun i dr. Mehles fantasi.

FARLIGE FOLK —

Halvard Berger og Knut Tønsberg, Aurskog. Arnljot Vinje, Brochmangata 10, Amanda Larsen, Fougstadgata 35, Oslo, bestyrer Haglund og frue, kraftstasjonen Hammeren, Maridalen, John Sælid, Voldsveien 12, Lysaker, er farlige. Vær på vakt!

BRUTALE VOKTERE —

Thor Åsen, 1ste Strømterasse 7, Drammen og Håkon Palm, Onsøy, Ernst Neymann, Valle, er voktere i konsentrasjonsleiren ved Tønsberg. De er alle brutale bøller som bør huskes.

VED BOMBARDEMENTET

i ubåthavna i Trondheim ble alt som var bygd opp over jorden blåst bort. Selve hangarene er uskadd da de er dekket av et så solid betong-dække at det er vanskelig og slå igjennom. Tyskere har arbeidet i 3 år på dette anlegg, det skulde no innvies. I anledning den fest som skulde holdes var det kommet høyerestående tyske

offiserer til Trondheim. De festet i Vinmonopolets bygg. Også dette var ansett for å være bombesikkert, men ble jevnet med jorden.

Etter sikre opplysninger ble det drept over 800 tyskere, deriblant en rekke høyere offiserer. Noen utenlandske arbeidere ble også drept. Tapet blant nordmennene innskrenker seg til 4.

Et rykte vil vite at det også ble drept omkring 50 norske fødte kvinner som festet sammen med tyskerne. Vi kan ikke garantere denne opplysning, men håper den er sann.

På Herøya ble det, etter tysk rapport, forvoldt stor skade. 60 mål grunn sank omlag 1 meter. Det største tap av nordmenn hadde vaktbataljon Norge. De ble truet av tyskerne til å være på vakt, mens tyskerne trakk seg tilbake til tilfluktsrummene. Vi kan ikke delta i noen sorg over disse tap. De hadde valgt å støtte tyskerne og fikk både lønn og bevis på tysk kameratskap.

Sjefredaktøren i Hamburger Tageblatt opplyste på en pressekonferanse i Berlin at Hamburg var som et brennende helvede av fosfor. Han opplyser videre ganske åndfult at de engelske flyvemaskiner hindret slukkingen.

Hitler har gitt ordre til at alle russiske krigsfanger skal brennemerkes med en omvendt V. Så lenge de lever skal de gå som vitner om nasi-kulturen. Hvor langt ned skal Hitler dra det tyske folk før det oppdager sannheten?

4060

28 AUG. 1943

HUSK MINNEDAGEN 10 SEPTEMBER!

FRIHETEN

Nr. 26 1943 - KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

SVARET VÅRT —

I grunninnholdet sist er det ikke noen ny situasjon etter vedtaket til Quisling 14 august. Som tidligere står det norske folket overfor en eneste fiende, nemlig de nasistiske voldsmennene hva enten de er av det tyske «herreløket» eller de hører til forræderbanden NS. I praksis, i den politiske og militære kampen, vil imidlertid vedtaket føre til en kraftig tilspissing av situasjonen. Da Quisling trådte til som ministerpresident var planen at det gjennom et riksting, bygget på samband, skulle skapes en tilsynelatende reell plattform for et norsk nasistyre. Kampen om arbeiderne, lærerne, lægene og andre gode nordmenn førte, kullkastet planen. I dag skal det gis utseende av at det er norsk lov og rett som gjelder, at det er nordmenn som står for landets styre og stell og at vi dermed skulle være en nasjon som på selvstendig grunnlag deltar i kampen på Hitlertysklands side. — Det nasistene tilsikter med den «midlertidige loven» fra Quisling, er med andre ord presis det samme som de forsøkte å oppnå med rikstinget sitt. Dengang sto hele det norske folket samlet i kampen mot planene. I dag må vi vise den samme ubrytelige enhet i undergravingen av det nye nasibedraget, og enhet i en sta-

dig skarpere og mer hensynsløs krigsinnsats mot nasiveldet.

Det er et stort gode ved den nye situasjonen: Quislingene har klarere enn noen gang før dokumentert sitt forræderi, gjort det klart for hele folket at de er skyldige til straff nettopp etter loven av 1902 som de i dag trekker fram. De norske quislingene er ikke lenger dekket bak sin «store bror», men står helt alene ansvarlig overfor det norske folket for bestemmelsene de gir og som «gjelder uten hensyn til Grunnlovens regler». De står selv ansvarlig for de terrorhandlingene som følger etter.

Hva tyskerne kan ha til grunn er ft. ikke godt å si, men sikkert er det at situasjonen på frontene er en sterkt medvirkende årsak. I svensk presse blir det samme dag slått opp en artikkel om hva som vilde skje dersom tyskerne forlot Norge. Dagen etter dementeres dette i norske aviser, men nettopp dette gjør at det kan ligge noe til grunn for tanken om å forlate landet. Vi har for sett at tyskerne dementerer ting som likevel skjer om noen dager. Dette betyr ikke at vi mener en tysk evakuering av Norge er nær forestående, men at det har vært framme innen

Vi takker H. for kr. 550.00

illegale grupper og at resultatene lot vente på seg.

Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lyktes å få suudd,

ende tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

Gi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!